

## Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

### 147

Vragen van de leden **Voordewind** en **Ortega-Martijn** (beiden ChristenUnie) en **Van Toorenburg** (CDA) aan de ministers voor Jeugd en Gezin en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *kinderbijslag ten behoeve van ontwikkelingswerkers* (ingezonden 7 september 2010).

Antwoord van minister **Rouvoet** (Jeugd en Gezin), mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 6 oktober 2010).

#### Vraag 1

Bent u bekend met de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep over kinderbijslag ten behoeve van ontwikkelingswerkers?<sup>1</sup>

#### Antwoord 1

Ja.

#### Vraag 2, 3

Hoe verhoudt zich deze uitspraak tot het expliciet benoemen van personen die werkzaam zijn in het algemeen belang in het Besluit Export Uitkeringen en het Besluit afwijkende regels beperking export uitkeringen? Welk doel heeft het benoemen van deze categorie personen als werkers in het algemeen belang in de genoemde besluiten?

Welke functie heeft artikel 7b, lid 4, sub a, van de Algemene Kinderbijslagwet in relatie tot de positie van de ontwikkelingswerker die werkzaam is bij een door de overheid erkende ontwikkelingsorganisatie, mede in het licht van de eerdergenoemde uitspraak van de Centrale Raad van Beroep?

#### Antwoord 2, 3

Deze vragen gaan over de relatie tussen de betreffende uitspraak van de Centrale Raad van beroep en de regels die gaan over de export van uitkeringen, en de uitzondering die daarin is gemaakt voor werkers in het algemeen belang, waaronder ook ontwikkelingswerkers worden verstaan (onder andere geregeld in artikel 7b AKW).

De betreffende uitspraak van de Centrale Raad van Beroep gaat over personen die als ontwikkelingswerker in het buitenland werkzaam waren. In de uitspraak is vastgesteld dat betrokken personen niet beschouwd kunnen worden als verzekerden. Omdat zij niet verzekerd zijn, hebben zij geen recht op kinderbijslag.

<sup>1</sup> CRvB 19 februari 2009, 08/4237-4239 AKW.

Artikel 7b AKW gaat over de export van de kinderbijslag. Het artikel regelt dat een verzekerde die buiten Nederland woont, alleen recht op kinderbijslag heeft als hij in een land woont waarmee een zogenaamd handhavingsverdrag is gesloten. Het vierde lid van dit artikel biedt de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur te regelen dat een bepaalde groep verzekerden bij uitzondering toch recht op kinderbijslag heeft. Het gaat dan om een groep verzekerden die wonen in een land waarmee geen handhavingsverdrag is gesloten, een zogenaamd niet-verdragsland. Deze algemene maatregel van bestuur heet het Besluit Afwijkende regels beperking export uitkeringen. Op grond van dit Besluit hebben onder andere verzekerden die wonen in een niet-verdragsland en die werkzaamheden verrichten in het algemeen belang, toch recht op kinderbijslag.

Het Besluit regelt wat verstaan moet worden onder personen die werkzaamheden verrichten in het algemeen belang. Hiermee worden bijvoorbeeld bedoeld personen in dienst van de Nederlandse overheid en personen die werkzaamheden verrichten voor een organisatie in het kader van ontwikkelingssamenwerking. Het Besluit ziet niet alleen op de AKW maar ook op andere sociale verzekeringen zoals de AOW en de Anw.

Artikel 7b van de AKW en het Besluit Afwijkende regels beperking export uitkeringen hebben alleen betrekking op verzekerden. Deze regels hebben dus geen betrekking op de personen waarop de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep doelt. Deze personen zijn immers niet verzekerd. Deze personen kunnen zich dus ook niet beroepen op artikel 7b of het Besluit. Voor de groep ontwikkelingswerkers die niet verzekerd zijn, heeft artikel 7b AKW dus geen functie.

Deze leden vragen vervolgens naar het doel van het benoemen van de categorie personen als werkers in het algemeen belang in het Besluit export uitkeringen (bedoeld zal worden de Wet Beu – beperking export uitkeringen) en het Besluit afwijkende regels beperking export uitkeringen.

Het noemen van deze categorie werknemers heeft tot doel dat verzekerden of uitkeringsgerechtigden in landen waarvoor geen verdrag tussen het betrokken land en de Nederlandse overheid is getroffen, toch aanspraak kunnen maken op de sociale verzekeringen. Wat betreft de AKW betekent dit dat sommige werkers in het algemeen belang wel kinderbijslag krijgen in een niet-verdragsland en andere werkers in het algemeen belang niet. Werkers in het algemeen belang die in dienst van de Nederlandse overheid zijn, zijn verzekerd voor de AKW en kunnen dus op grond van het Besluit wel kinderbijslag krijgen in een niet-verdragsland. Een andere groep werkers in het algemeen belang, zoals de personen die hier aan de orde zijn, personen die werkzaamheden verrichten voor een organisatie in het kader van ontwikkelingssamenwerking, zijn niet verzekerd en kunnen dus geen rechten ontleen aan dit Besluit. Mogelijk wordt die indruk wel gewekt omdat deze categorie expliciet genoemd wordt in artikel 1 van het Besluit. De verklaring dat zij genoemd worden in het Besluit is dat dit relevant is voor andere sociale verzekeringen.

#### Vraag 4

Bent u op de hoogte van de lange procedures van soms een jaar die Nederlandse ontwikkelingswerkers bij definitieve terugkeer moeten doorlopen om aanspraak te kunnen maken op het sociaal stelsel?

#### Antwoord 4

Ervan uitgaande dat met de procedure bedoeld wordt de aanvraag voor kinderbijslag bij terugkeer naar Nederland, dan past de SVB de termijnen toe als genoemd in de Algemene Wet Bestuursrecht. Dit betekent dat zo spoedig mogelijk een beslissing wordt genomen, binnen een termijn van acht weken na ontvangst van de aanvraag.

Dit sluit niet uit dat een beoordeling in sommige gevallen langer kan duren. Dit speelt met name als onderzocht moet worden of sprake is van verzekering voor de volksverzekeringen op basis van ingezetenschap. Soms is het, als iemand naar Nederland terugkeert, niet duidelijk of deze persoon ook weer in Nederland komt wonen of dat sprake is van een tijdelijk verblijf. In deze gevallen moet aan de hand van de objectieve feiten en omstandigheden in het individuele geval worden onderzocht of en vanaf welk moment er sprake is van ingezetenschap in Nederland. Dit vereist een gedegen onderzoek. Indien het onderzoek langer duurt dan de hierboven genoemde acht weken,

brengt de SVB de aanvrager hiervan op de hoogte en meldt ook de termijn waarbinnen hij of zij alsnog een beslissing kan verwachten. Vertragingen kunnen zich voordoen als er bijvoorbeeld buitenlandse documenten moeten worden opgevraagd.

Indien wordt vastgesteld dat er recht op kinderbijslag is, wordt deze alsnog, met terugwerkende kracht toegekend en uitgekeerd tot aan de datum waarop de betrokken persoon weer als woonachtig in Nederland kan worden beschouwd. Een langere termijn is dus niet nadelig.

#### Vraag 5

Deelt u de mening dat deze personen deze omslachtige procedure bespaard moet blijven, omdat zij overduidelijk hun wortels in Nederland hebben, aantoonbaar werkzaam zijn in het algemeen belang en daarom in het buitenland verbleven? Zo ja, bent u bereid de procedure bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor werkers in het algemeen belang te vereenvoudigen?

#### Antwoord 5

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 4 is geen sprake van een omslachtige procedure. Wel is het zo dat de persoon bij terugkeer naar Nederland zelf opnieuw kinderbijslag moet aanvragen. Pas vanaf dat moment kan worden onderzocht of er recht bestaat. De procedure kan wel enige tijd vergen en dit kan leiden tot verlenging van de wettelijke termijn. De mogelijke nadelen voor de aanvrager die samenhangen met het verlengen van de termijn worden in de praktijk beperkt door het toekennen van de kinderbijslag met terugwerkende kracht. De procedure is voor personen die werkzaam zijn geweest in het algemeen belang niet anders dan voor personen die om andere redenen in het buitenland waren. Er is geen aanleiding om hier wijziging in aan te brengen.